VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Eurooppalaiset yrityslompakot – kohti automatisoitua ja varmennettua yritysasiointia

ERITYISASIANTUNTIJA TEEMU KÄÄRIÄINEN
VERKKOLASKUFOORUMI
11.11.2026

Eurooppalaisista yrityslompakoista lyhyesti

- Komissio antoi **aloitteen** eurooppalaisista yrityslompakoista **19.11.2025**.
- Tarkoituksena on luoda **yhteinen lainsäädäntö** eurooppalaisille yrityslompakoille, joiden avulla **taloudelliset toimijat** voivat **asioida sähköisesti ja rajat ylittävästi** julkisen sektorin elimien ja muiden taloudellisten toimijoiden kanssa.
    - Ehdotuksen taustalla on eIDAS-asetus. Yrityslompakkoasetuksen myötä eIDAS-asetuksen lompakoita käyttäisivät jatkossa vain luonnolliset henkilöt.
- Eurooppalaisen yrityslompakon **ydintoiminnallisuuksia** olisivat sähköisen **tunnistaminen**, sähköisten **attribuuttitodistusten** hallinta ja liikkeelle laskeminen, sähköinen **allekirjoittaminen** ja **leimaaminen** sekä luotettava **viestipalvelu**.
- Eurooppalaisen yrityslompakon tarjoamiseen ei olisi velvollisuutta, vaan tältä osin nojataan **markkinaehtoisuuteen**.
- **Julkisen sektorin toimijat** velvoitettaisiin **mahdollistamaan** eurooppalaisella yrityslompakolla **asioiminen**.
- Yrityslompakon tarjoaminen perustuisi valvovalle viranomaiselle tehtävään **hakemukseen**.

Miksi EU valmistelee yrityslompakoita?

- Yritysten **rajat ylittävä asiointi** on edelleen hidasta, pirstaleista ja kallista
- **Sama tieto** toimitetaan useille viranomaisille ja palveluille **yhä uudelleen**
- Digitaaliset prosessit perustuvat edelleen usein **PDF-asiakirjoihin** ja **manuaaliseen tarkastamiseen**
- Tavoitteena on siirtyä kohti **varmennettua, rakenteista ja automatisoitavaa tiedonvaihtoa**

Keskeiset nostot Suomen kannasta (U 77/2025 vp)

- Suomi pitää komission ehdotusta yleisesti tärkeänä ja kannatettavana.
- Suomi pitää tärkeänä, että
  - ehdotettu sääntely **sovitetaan yhteen** muun EU-lainsäädännön kanssa.
  - yrityslompakon valmistelussa tulee yleisesti pyrkiä löytämään tarkoituksenmukainen ja **käyttöä edistävä tasapaino** turvallisuuden ja luotettavuuden sekä käytettävyyden välillä.
  - **julkisen sektorin elinten velvoitteissa** ja yrityslompakon käytön mahdollistamisessa löydetään tarkoituksenmukainen ja kustannustehokkuutta edistävä tasapaino.
    - Laajan velvoitteen sijaan tasapaino voitaisiin löytää esim. tunnistamalla keskeisimpiä käyttötapauksia, mahdollistamalla eurooppalaisella yrityslompakolla asioiminen vaiheittain.

Eurooppalaisten yrityslompakoiden markkinaehtoinen tarjoaminen. (Art. 7)
Sisäänrakennettu käyttövaltuuksien hallinta. Automatisoitu käyttö. (Art. 6)

Eurooppalaisen yrityslompakon tarjoaja,
Voi olla julkisen sektorin tai yksityisen sektorin toimija

Jäsenvaltioiden välinen yhteistyö eurooppalaisiin yrityslompakoihin liittyen (***European Digital Identity Coordination Group***) (Art. 14)

Luotettujen luettelojen ylläpitäminen. (eurooppalaisten yrityslompakoiden tarjoajat) (Art. 12)

Eurooppalaisten yrityslompakoiden sekä sähköisten luottamuspalvelujen **valvova viranomainen** (Art. 13) ja ilmoitusmenettely (Art. 11)

Täytäntöönpanoasetusten valmistelu **eIDAS-komiteassa** (Art. 19)

Eurooppalaisen yrityslompakon toiminnallisuudet

Viralliset lähteet

Eurooppalaisen yrityslompakon **omistajatietojen tarjoaja (Art.8)**

Sähköisen allekirjoituksen, leiman tai **aikaleiman** tarjoaja

Sähköisten attribuuttitodistusten tarjoajat

Sähköisen rekisteröidyn jakelupalvelun tarjoaja

Sähköinen tunnistaminen (EUid, Art.9)

Sähköinen allekirjoitus, leima tai aikaleima

Sähköiset todistukset

Sähköinen viestin-vaihto

Ydintoiminnallisuudet (Art. 5)

Eurooppalainen yrityslompakko

Sähköisen attribuuttitodistuksen myöntäminen

Eurooppalaiset **digitaalisen identiteetin lompakot**

Tietojen osoittaminen ja tunnistaminen

Eurooppalaisen yrityslompakon luottavan osapuolen tunnistaminen

Sähköiset asiointipalvelut eli **eurooppalaisen yrityslompakon luottavat osapuolet**

Sähköiset asiakirjat ja ilmoitukset - Tietyissä tilanteissa julkishallinnon velvollisuus hyväksyä (Art. 16)

Tietojen osoittaminen ja tunnistaminen

Sähköisen attribuuttitodistuksen myöntäminen

Vastaavuusperiaate (Art. 4)

Eurooppalaiset **yrityslompakot**

Yksilölliset osoitetiedot

Eurooppalainen **digitaalinen hakemisto** (Art. 10)

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Valmistelun eteneminen EU:ssa

Neuvosto

- Käsittely teletyöryhmässä alkoi marraskuussa 2025.
- Neuvoston yleisnäkemys hyväksyttiin televiestintäneuvostossa 9.6.2026 (linkki).

Parlamentti

- Vastuuvaliokuntana toimii Teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunta (ITRE) ja esittelijänä Eero Heinäluoma. Valiokunnan lopullinen mietintö hyväksyttiin 10.9.2026.

Trilogit

- Trilogit käynnistyivät lokakuussa 2026. Tarkoituksena on saada trilogineuvottelut päätökseen vuoden 2026 aikana.

Täytäntöönpanoasetusten valmistelu

- Eurooppalaisen digitaalisen identiteetin yhteistyöryhmän (EDICG) alaisuuteen perustettu heinäkuussa yrityslompakoihin keskittyvä alatyöryhmä. Suomea edustavat PRH ja Verohallinto. Lisäksi mukana yksityisen sektorin edustus (Suomesta NIIS).

Kansalliseen täytäntöönpanoon valmistautuminen

- Asetus voisi astua voimaan jo alkuvuodesta 2027, jolloin käynnistyisi täytäntöönpanoasetusten valmistelu.
  - Siirtymäajat yrityslompakolla asioinnin mahdollistamiseksi käynnistyisivät, kun täytäntöönpanoasetukset on annettu.
- Täytäntöönpano edellyttää kansallisen lainsäädännön valmistelua, viranomaisroolien määrittämistä sekä tarvittavien sähköisten tukipalveluiden suunnittelua ja toteutusta.
  - Keskeisiä tehtäviä ovat ainakin yrityslompakon omistajatietojen tarjoamiseen liittyvien roolien määrittely, valvovan viranomaisen nimeäminen sekä mahdollisten uusien rekisterien perustaminen.
- Varmistettava, että yrityslompakot integroituvat sujuvasti nykyisiin asiointiprosesseihin ja tukevat rakenteisen tiedon hyödyntämistä ilman päällekkäisiä tai tehottomia menettelyjä.
  - On myös tärkeä varmistaa, että yrityslompakot nivoutuvat osaksi rakentuvaa lompakkoekosysteemiä yhdessä eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden kanssa.

Kohti automatisoitua ja varmennettua yritysasiointia

- Yritykset voivat välittää **varmennettua tietoa** suoraan **julkisen sektorin asiointipalveluihin**.
- **Valtuudet**, **todistukset** ja **yritystiedot** voidaan tarkistaa **digitaalisesti**.
- Tavoitteena **huomioida** myös **nykyiset asiointiprosessit** välttäen päällekkäisiä ja tehottomia menettelyjä.
- Vähennetään **manuaalista työtä** ja asioinnin **kustannuksia**
- Ratkaisut tukevat myös tulevaisuuden **tekoäly- ja agenttipohjaista asiointia**.

Taustakalvot: eurooppalaisten yrityslompakoiden käyttötapauksia

Käyttötapauksia yritysten toiminnan tehostamisessa 1 (2)

- **Tehostetut KYC- ja KYB-prosessit (liikekumppanin luotettavuus)**
  - Yrityslompakko mahdollistaa luotettavien rekisteri- ja vastuuhenkilötietojen jakamisen ilman manuaalista dokumenttien keruuta, mikä nopeuttaa päätöksentekoa.

- **Lupaprosessien selkeyttäminen**
  - Lompakko tarjoaa ajantasaiset ja varmennetut tiedot lupaprosesseihin vähentäen hallinnollista työtä.

- **Luotettava tilaus–toimitusketju**
  - Varmentamalla ostaja- ja myyjätiedot sekä maksutiedot yrityslompakko tukee turvallista ja datavetoista toimitusketjua.

- **Automatisoidut julkiset hankintaprosessit**
  - Yrityslompakko helpottaa tarjous- ja raportointiprosesseja sekä tukee pienten yritysten osallistumista kilpailutuksiin EU-tasolla.

- **Tuotteen alkuperän todentaminen**
  - Digitaalinen tuotepassi

Käyttötapauksia yritysten toiminnan tehostamisessa 2 (2)

- **Viranomaisraportointi ja asiointi**
  - Tunnistautuminen ja valtuuttaminen yli rajojen
  - Viranomaistodistusten lataus lompakkoon (esim. PRH ja Vero)
  - Asiakirjojen välitys viranomaisille
  - Viranomaislupien hakeminen
  - Verotietojen, palkka- ja tilinpäätöstietojen toimittaminen
  - Arvonlisäveroilmoitusten ja raportointivelvoitteiden automatisointi
    - ViDA-tietosisällön raportoiminen (VAT in the Digital Age)
  - Muu viranomaisraportointi

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos

ERITYISASIANTUNTIJA TEEMU KÄÄRIÄINEN
TEEMU.KAARIAINEN@GOV.FI
VM.FI | @VMUUTISET